

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

22. listopadu 2012 *

„Kasační opravný prostředek — Žaloba na neplatnost podaná proti rozhodnutí Komise, kterým se stanoví pokuta za porušení pečeti — Důkazní břemeno — Zkreslení důkazů — Povinnost uvést odůvodnění — Výše pokuty — Pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci — Zásada proporcionality“

Ve věci C-89/11 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podaný dne 25. února 2011,

E.ON Energie AG, se sídlem v Mnichově (Německo), zastoupená A. Röhlingem, F. Dietrichem a R. Pfrommem, Rechtsanwälte,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelka),

příčemž další účastníci řízení je:

Evropská komise, zastoupená A. Bouquetem, V. Bottkou a R. Sauerem, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalovaná v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení R. Silva de Lapuerta, vykonávající funkci předsedkyně třetího senátu, K. Lenaerts (zpravodaj), G. Arestis, J. Malenovský a D. Šváby, soudci,

generální advokát: Y. Bot,

vedoucí soudní kanceláře: A. Impellizzeri, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 19. dubna 2012,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 21. června 2012,

vydává tento

* Jednací jazyk: němčina.

Rozsudek

- 1 Svým kasačním opravným prostředkem se společnost E.ON Energie AG (dále jen „E.ON Energie“) domáhá zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 15. prosince 2010, E.ON Energie v. Komise (T-141/08, Sb. rozh. s. II-5761, dále jen „napadený rozsudek“), kterým Tribunál zamítl její žalobu znějící na zrušení rozhodnutí Komise C(2008) 377 ze dne 30. ledna 2008, kterým se stanoví pokuta podle čl. 23 odst. 1 písm. e) nařízení Rady (ES) č. 1/2003 za porušení pečeti (Věc COMP/B- 1/39.326 – E.ON Energie AG), jehož shrnutí bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* (Úř. věst. C 240, s. 6, dále jen „sporné rozhodnutí“).

Právní rámec

- 2 Článek 20 odst. 2 písm. d) nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích [81 ES] a [82 ES] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205) stanoví, že „[ú]ředníci a ostatní doprovázející osoby zmocněné Komisí ke kontrole jsou oprávněni [...] pečeti kterékoli podnikatelské prostory a účetní knihy nebo záznamy po dobu a v rozsahu, které jsou nezbytné pro kontrolu“.
- 3 Článek 23 odst. 1 písm. e) tohoto nařízení stanoví, že „Komise může rozhodnutím uložit podnikům a sdružením podniků pokuty nepřesahující 1 % celkového obrátu za předchozí hospodářský rok, pokud úmyslně nebo z nedbalosti [...] byly porušeny pečeti umístěné podle čl. 20 odst. 2 písm. d) úředníky nebo jinými doprovázejícími osobami zmocněnými Komisí“.
- 4 V souladu s čl. 23 odst. 2 uvedeného nařízení může Komise rozhodnutím uložit podnikům a sdružením podniků pokuty, mimo jiné pokud se úmyslně nebo z nedbalosti dopouštějí jednání v rozporu s články 81 nebo 82 ES, s tím, že pokuta u každého podniku a sdružení podniků podílejících se na protiprávním jednání nesmí přesáhnout 10 % jeho celkového obrátu za předchozí hospodářský rok.

Skutečnosti předcházející sporu

- 5 Rozhodnutím ze dne 24. května 2006 nařídila Komise v souladu s článkem 20 nařízení č. 1/2003 kontrolu v prostorách společnosti E.ON AG a podniků, které tato společnost ovládá, za účelem ověření opodstatněnosti podezření z jejich účasti na protisoutěžních dohodách. Kontrola u navrhovatelky, tj. u společnosti E.ON Energie, byla zahájena odpoledne dne 29. května 2006 v jejích obchodních prostorách v Mnichově (Německo). Poté, co se společnost E.ON Energie dozvěděla o rozhodnutí nařizujícím kontrolu, prohlásila, že vůči němu nemá námítky.
- 6 Kontrola byla provedena čtyřmi zástupci Komise a šesti zástupci Bundeskartellamt (německý orgán pro hospodářskou soutěž). Aby tito zástupci mohli podrobně přezkoumat dokumenty vybrané během kontroly dne 29. května 2006, byly tyto dokumenty uloženy v místnosti G.505, kterou dala společnost E.ON Energie k dispozici Komisi. Jelikož kontrola nemohla být dokončena tentýž den, uzamkl vedoucí kontrolního týmu dveře této místnosti, které byly složeny z nalakovaných zvukotěsných desek a rámu z nerezového hliníku, a přelepil je úřední pečeti o velikosti 90 × 60 mm (dále jen „sporná pečeť“). Tato pečeť byla umístěna přibližně ze dvou třetin na dvevní výplni a její zbývající část se nacházela na dveřním rámu. Zástupci Komise, Bundeskartellamt a společnosti E.ON Energie sepsali a podepsali zápis o umístění pečeti. Kontroloři poté opustili prostory společnosti E.ON Energie a odnesli si s sebou klíč od dveří místnosti G.505, který jim byl předán. Když společnost E.ON Energie odpovídala na žádost o informace, uvedla, jak vyplývá z bodu 19 odůvodnění sporného rozhodnutí, že vedle tohoto klíče předaného Komisi bylo používáno dalších 20 „univerzálních“ klíčů, kterými mohla být místnost G.505 odemknuta.

- 7 Sporná pečeť byla samolepicí a měla modrou barvu se žlutými lemy na horním a spodním okraji a se žlutými hvězdami evropské vlajky. Na spodním žlutém lemu bylo napsáno, že Komise může v případě porušení pečeti uložit pokutu. Bezpečnostní nálepka použitá pro vyhotovení sporné pečeti (dále jen „bezpečnostní nálepka pečeti“) byla vyrobena společností 3M Europe SA (dále jen „3M“) v prosinci 2002.
- 8 Je-li porušena pečeť, která je stejně jako sporná pečeť plastická, zůstávají na podkladu, k němuž je pečeť přilepena bílým lepidlem, stopy tohoto lepidla ve formě nápisů „VOID“ o velikosti zhruba 12 Didotových bodů, tj. přibližně 5 mm, které jsou rozmístěny na celé samolepicí ploše. Odlepená pečeť se na těchto místech stane průhlednou tak, že nápisy „VOID“ jsou viditelné rovněž na pečeti.
- 9 Když se kontrolní tým ráno dne 30. května 2006 kolem 8:45 hodin vrátil, zjistil, že sporná pečeť, která byla stále přilepena na dveřích místnosti G.505, doznala změn.
- 10 Kolem 9:15 hodin vedoucí kontrolního týmu otevřel dveře místnosti G.505. Otevřením dveří se odlepila část sporné pečeti, která byla nalepena na dvevní výplň, zatímco zbývající část nacházející se na dveřním rámu zůstala přilepena.
- 11 Byl vypracován zápis o porušení pečeti, ve kterém se uvádí zejména následující:
- „[...]“
- celá [sporná] pečeť byla posunuta o přibližně 2 mm směrem nahoru a do strany, jelikož pod spodním a vedle pravého okraje [sporné] pečeti byly vidět zbytky lepidla;
 - nápis ‚VOID‘ byl jasně viditelný na celé ploše [sporné] pečeti, která byla nicméně nadále nalepena přes dvevní rám a dveře a nebyla přetržena;
 - po otevření dveří [úředníkem] Komise (panem K.), během něhož nebyla [sporná] pečeť poškozena, tzn. nebyla přetržena, byly na zadní straně [sporné] pečeti (lepicí plocha) viditelné bílé stopy nápisu ‚VOID‘;
 - po odlepení pečeti zůstává obvykle na podkladu bílý nápis ‚VOID‘ a v daném případě, kdy se uvedený nápis skutečně nacházel na povrchu dveří, k tomu ve značné míře došlo;
 - řada bílých stop se nicméně nacházela rovněž na lepicím povrchu [sporné] pečeti – nikoliv na místech zadní strany [sporné] pečeti, kde byly viditelné nápisy ‚VOID‘, ale vedle těchto míst.“
- 12 Zápis o porušení pečeti byl podepsán zástupcem Komise a zástupcem Bundeskartellamt. Společnost E.ON Energie odmítla zápis podepsat.
- 13 Odpoledne 30. května 2006 byly prostřednictvím mobilního telefonu pořízeny digitální fotografie sporné pečeti.
- 14 Dne 31. května 2006 učinila společnost E.ON Energie „doplňující prohlášení [...] k zápisu o umístění pečeti ze dne 30. května 2006“, které znělo následovně:
- „1. Po otevření dveří nebyla zjištěna žádná změna týkající se dokumentů uložených v místnosti.
 2. Když byla [sporná] pečeť večer 30. května odlepena a vyměněna za novou, nápis ‚VOID‘ na dveřním rámu nebyl nijak odstraněn.
 3. Pan K. se nalepování [sporné] pečeti účastnil předchozí den a měl dojem, že to trvalo neobvykle dlouhou dobu.“

- 15 Dne 9. srpna 2006 zaslala Komise společnosti E.ON Energie v souladu s článkem 18 nařízení č. 1/2003 žádost o informace. Společnost E.ON Energie odpověděla dopisem ze dne 23. srpna 2006. Další žádosti o informace byly zaslány dne 29. srpna 2006 společnosti 3M, dne 31. srpna 2006 úklidové společnosti, která v rozhodné době zajišťovala úklid v prostorách společnosti E.ON Energie (dále jen „úklidová společnost“), a dne 1. září 2006 bezpečnostní službě společnosti E.ON Energie.
- 16 Všech deset členů kontrolního týmu vyplnilo dotazník týkající se jejich připomínek k lepení sporné pečeti a k jejímu stavu ráno 30. května 2006.
- 17 Dne 2. října 2006 zaslala Komise společnosti E.ON Energie oznámení námitek. Na základě dostupných informací dospěla Komise zejména k závěru, že sporná pečeť byla porušena a že z důvodu organizační pravomoci, kterou společnost E.ON Energie vykonávala v rámci dané budovy, je třeba posledně uvedenou považovat za odpovědnou za toto porušení pečeti.
- 18 Dne 13. listopadu 2006 předložila společnost E.ON Energie své připomínky k oznámení námitek.
- 19 Dne 6. prosince 2006 uspořádal úředník pro slyšení na žádost společnosti E.ON Energie slyšení, jehož se rovněž zúčastnila společnost 3M.
- 20 Dne 21. prosince 2006 společnost 3M na žádost Komise písemně potvrdila určitá prohlášení učiněná během slyšení.
- 21 V průběhu správního řízení zaslala společnost E.ON Energie Komisi tři posudky vyhotovené ústavem přírodních věd a lékařství (dále jen „ústav“).
- 22 Dne 21. března 2007 vyhotovil ústav první posudek, v němž provedl rozbor reakce sporné pečeti na tlaky způsobující protichůdné pohyby a odlepování.
- 23 Dne 11. dubna 2007 pověřila Komise pana Kr., soudního znalce v oboru lepicích technik a chování plastických materiálů, vyhotovením posudku týkajícího se určitých aspektů funkčnosti a zacházení se spornou pečetí. Jeho první posudek byl vyhotoven dne 8. května 2007.
- 24 Dne 15. května 2007 vypracoval ústav druhý posudek, v němž provedl rozbor reakce sporné pečeti na tlaky způsobující protichůdné pohyby v důsledku napínání a stahování, jakož i reakce na přetření čisticím prostředkem Synto (dále jen „přípravek Synto“), o němž společnost E.ON Energie tvrdí, že její úklidová společnost použila při čištění dveří, na nichž byla umístěna sporná pečeť.
- 25 Dopisem ze dne 6. června 2007 informovala Komise společnost E.ON Energie o nových skutečnostech, které vyšly najevo po oznámení námitek a které vyplývají z prohlášení společnosti 3M a z prvního posudku pana Kr., a umožnila jí se k těmto skutečnostem písemně vyjádřit.
- 26 Dne 6. července 2007 zaslala společnost E.ON Energie Komisi písemné připomínky a požádala o nové slyšení. Komise žádost zamítla.
- 27 Dne 1. října 2007 zaslala společnost E.ON Energie Komisi třetí posudek ústavu ze dne 27. září 2007, v němž byl proveden rozbor reakce sporné pečeti na síly způsobující odlepování v důsledku zastaralosti, působení přípravku Synto a vlhkosti vzduchu.
- 28 Komise poté pověřila pana Kr. vypracováním připomínek k argumentům a poznámkám obsaženým v dopise společnosti E.ON Energie ze dne 6. července 2007 a ve druhém a třetím posudku ústavu. Pan Kr. vypracoval dne 20. listopadu 2007 druhý posudek.

- 29 Dopisem ze dne 23. listopadu 2007 informovala Komise společnost E.ON Energie o dalších skutečnostech, ke kterým došlo od obdržení jejího dopisu ze dne 6. června 2007. Současně společnost E.ON Energie zpřístupnila příslušné dokumenty, zejména druhý posudek pana Kr.
- 30 Dne 10. prosince 2007 se společnost E.ON Energie vyjádřila k dokumentům zaslaným dne 23. listopadu 2007.
- 31 Dne 15. ledna 2008 obdržela Komise od společnosti E.ON Energie další dopis, k němuž byla přiložena čestná prohlášení dvaceti osob, které podle společnosti E.ON Energie u sebe měly večer dne 29. května 2006 klíč ke dveřím od místnosti G.505 (dále jen „držitelé klíčů“). Tyto osoby ve svých prohlášeních uvedly, jak vyplývá z bodu 42 odůvodnění sporného rozhodnutí, že v dané době, tj. od 19:00 hodin dne 29. května 2006 do 9:30 hodin dne 30. května 2006, se buď nenacházely v budově G, anebo dveře od předmětné místnosti neotevřely.
- 32 Dne 30. ledna 2008 přijala Komise sporné rozhodnutí.
- 33 Výrok napadeného rozhodnutí stanoví:

„Článek 1

E.ON Energie [...] porušila [spornou] pečeti umístěnou úředníky Komise v souladu s čl. 20 odst. 2 písm. d) nařízení č. 1/2003 a přinejmenším z nedbalosti porušila čl. 23 odst. 1 písm. e) téhož nařízení.

Článek 2

Za protiprávní jednání uvedené v článku 1 se společností E.ON Energie [...] ukládá pokuta ve výši 38 000 000 eur.

[...]“

Řízení před Tribunálem a napadený rozsudek

- 34 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 15. dubna 2008 podala společnost E.ON Energie žalobu znějící na zrušení sporného rozhodnutí a podpůrně na snížení uložené pokuty a stanovení její přiměřené výše. Společnost E.ON Energie uplatnila na podporu svých návrhových žádání devět žalobních důvodů.
- 35 Tribunál všech těchto devět žalobních důvodů zamítl.
- 36 V bodech 48 až 64 napadeného rozsudku se Tribunál zabýval prvním žalobním důvodem, který vycházel z nerespektování důkazního břemene. Tribunál připomněl, že v souladu s judikaturou nemůže soud dospět k závěru, že Komise existenci protiprávního jednání prokázala právně dostačujícím způsobem, jestliže o této otázce stále panují pochybnosti, zejména v řízení o žalobě znějící na zrušení rozhodnutí, jímž se ukládá pokuta, a to v souladu se zásadou presumpce nevinny zakotvenou v čl. 6 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950 a v článku 47 Listiny základních práv Evropské unie. Tribunál odmítl argument společnosti E.ON Energie založený na údajné podobnosti s judikaturou týkající se jednání ve vzájemné shodě, podle které stačí, když podnik předloží argumentaci, která poskytuje jiné vysvětlení skutkových okolností zjištěných Komisí, na základě kterých Komise konstatovala existenci protiprávního jednání, když poznamenal, že se tato judikatura nepoužije, pokud Komise vychází z přímých důkazů. Až na případy, kdy podnik není s to podat důkaz o opaku kvůli jednání samotné Komise, je podnik povinen právně dostačujícím způsobem prokázat, že okolnost, které se dovolává, skutečně nastala a že tato okolnost zpochybňuje průkaznost důkazů, z nichž Komise vychází.

- 37 V této věci tedy Tribunál odmítl argument společnosti E.ON Energie, že Komise měla prokázat nade vší rozumnou pochybnost, že společnost E.ON Energie nese za změnu stavu sporné pečeti zjištěnou dne 30. května 2006 odpovědnost. Tribunál sice konstatoval, že na rozdíl od tvrzení Komise nebyl žalobní důvod společnosti E.ON Energie abstraktní, uvedl však, že Komise neporušila zásady důkazního břemene. Bod 44 odůvodnění sporného rozhodnutí totiž výslovně uvádí, že „Komise má povinnost uvést skutečnosti nezbytné k prokázání tvrzeného porušení pečeti“. Tribunál dále uvedl, že Komise při svém zjištění, že pečeť byla porušena, vycházela v bodech 75 a 76 odůvodnění sporného rozhodnutí ze stavu, v němž se sporná pečeť nacházela ráno dne 30. května 2006, kdy se podle jejího názoru na celém jejím povrchu nacházely nápisy „VOID“ a na její zadní straně se nacházely zbytky lepidla, jak vyplývá zejména z prohlášení kontrolorů Komise a Bundeskartellamt a ze zjištění obsažených v zápise o porušení pečeti. Tribunál konečně odmítl argumenty společnosti E.ON Energie založené na alternativních vysvětleních stavu sporné pečeti, neboť měl za to, že údajná zastaralost pečeti a nepořízení fotografií prokazujících její stav před otevřením dveří nerozšířily důkazní břemeno, které nese Komise.
- 38 Tribunál v bodech 74 až 90 napadeného rozsudku zamítl druhý žalobní důvod, vycházející z porušení „zásady vyšetřovací“, jež mělo spočívat v tom, že Komise nezkoumala veškeré relevantní okolnosti projednávané věci. Tribunál zaprvé konstatoval, že Komisi nezůstaly žádné pochybnosti ohledně složení přípravku Synto použitého v noci z 29. na 30. května 2006, neboť si mimo jiné nechala od samotné úklidové společnosti dodat naprosto stejný čistící prostředek, jaký byl použit v inkriminované noc, a tento prostředek použila k provedení testů. Tribunál zadruhé určil, že zmínka společnosti E.ON Energie o možnosti, že držitelé klíčů umožnili přístup do inkriminované místnosti třetím osobám nebo že se někdo do této místnosti dostal jiným způsobem, je v projednávané věci irrelevantní vzhledem k tomu, že ačkoli má Komise v souladu s čl. 23 odst. 1 písm. e) nařízení č. 1/2003 povinnost prokázat úmyslné nebo nedbalostní porušení pečeti, není povinna prokazovat, že někdo skutečně do zapečetěné místnosti vnikl. Tribunál zatřetí odmítl argument vycházející z údajně zavádějící formulace otázky č. 6 v dotazníku určeném kontrolorům, přičemž poznamenal, že smyslem uvedené otázky bylo dotázat se členů týmu na indicie svědčící o porušení pečeti s ohledem na zjištění zaznamenaná v zápise o porušení pečeti. Podle něj ostatně každý z kontrolorů skutečně uvedl informace, na které si osobně vzpomínal.
- 39 V bodech 99 až 124 napadeného rozsudku zkoumal Tribunál třetí žalobní důvod vycházející z údajně chybného předpokladu řádného nalepení pečeti, a dospěl k závěru, že tento žalobní důvod nemůže obstát. Tribunál zaprvé poukázal na to, že důkazy, na jejichž základě Komise konstatovala řádné nalepení sporné pečeti, tj. zápis o umístění této pečeti a odpovědi kontrolorů přítomných při jejím nalepování na otázku č. 3 dotazníku, který jim byl určen, umožňují dospět k závěru, že sporná pečeť byla dne 29. května 2006 řádně nalepena, že tato pečeť tedy ke dveřím místnosti G.505 a jejich rámu přiléhala a že nebyla poškozena v tom smyslu, že by na ní byly vidět nápisy „VOID“ v okamžiku, kdy kontrolní tým opouštěl prostory společnosti E.ON Energie.
- 40 Tribunál zadruhé zkoumal, zda okolnosti, na něž poukazovala společnost E.ON Energie, mohou zpochybnit průkaznost výše uvedených důkazů. Tribunál odmítl argument, že před nalepením sporné pečeti nebylo provedeno zvláštní čištění dveří, přičemž mimo jiné uvedl, že se kontroloři přesvědčili o čistotě povrchu a že podle technických specifikací má nalepení pečeti na nečistý povrch za následek, že by se v případě porušení pečeti nemusely objevit nápisy „VOID“ z důvodu nedostatečného přilnutí na takový povrch. Ostatně společnost E.ON Energie podle Tribunálu neprokázala, že byl daný povrch zanesen jinými nečistotami než prachem, který se v kanceláři běžně vyskytuje. Pokud jde o skutečnost, na niž poukázala společnost E.ON Energie, že uvedený povrch byl z nerezového hliníku, což je materiál, který není v technických specifikacích ke sporné pečetě zmíněn, Tribunál uvedl, že podle výrobce pečeti, podniku 3M, taková pečeť funguje řádně na dveřích z hliníku i z lakovaného hliníku, s tím, že umístění pečeti na nevhodný povrch by mělo za následek nedostatečné přilnutí pečeti, což by mohlo znamenat, že se nápisy „VOID“ při jejím přemístění neobjeví. Tribunál konečně odmítl jako nepodložené tvrzení, že sporná pečeť nebyla od své ochranné pásky oddělena v souladu s pokyny výrobce.

- 41 Tribunál v bodech 134 až 156 napadeného rozsudku zamítl čtvrtý žalobní důvod vycházející z údajně chybného předpokladu „zjevného stavu“ sporné pečeti v den následující po kontrole. Tribunál zaprvé konstatoval, že důkazy, na jejichž základě Komise konstatovala porušení pečeti, tj. zápis o porušení pečeti, podle kterého byla celá sporná pečeť posunuta o přibližně 2 mm směrem nahoru a do strany a nápisy „VOID“ byly jasně vidět na celé ploše této pečeti, jakož i svědecké výpovědi kontrolorů, kteří byli přítomni v okamžiku, kdy bylo zjištěno porušení pečeti, umožňují dospět k závěru, že sporná pečeť byla porušena během noci z 29. na 30. května 2006, a že dveře inkriminované místnosti tedy mohly být v tomto časovém rozmezí otevřeny.
- 42 Tribunál zadruhé zkoumal, zda okolnosti, na něž společnost E.ON Energie poukazovala, mohou zpochybnit průkaznost výše uvedených důkazů. Tribunál odmítl argument společnosti E.ON Energie, že nápisy „VOID“ byly viditelné jen nepatrně, a to jen na části sporné pečeti. Tribunál mimo jiné poukázal na skutečnost, že výskyt nápisů „VOID“ stačí k tomu, aby bylo možné konstatovat přemístění sporné pečeti, a že její pozměněný stav byl potvrzen osmi kontrolory, kteří byli přítomni na místě. Pokud jde o kontrolory provedené srovnání stavu sporné pečeti se stavem pečeti umístěných v jiných částech budovy, Tribunál určil, že jelikož se jednalo o první případ porušení pečeti, byly dány důvody k tomu, aby se kontroloři ujistili tím, že provedou takové srovnání. Nelze z toho tedy vyvozovat, že o stavu pečeti panovaly pochybnosti. Pokud jde o argument vycházející z toho, že fotografie, z nichž Komise vycházela, byly pořízeny po otevření dveří, Tribunál poznamenal, že tímto argumentem nebylo možné zpochybnit průkaznost shora uvedených důkazů.
- 43 V bodech 166 až 171 napadeného rozsudku pokračoval Tribunál zkoumáním pátého žalobního důvodu vycházejícího z údajně chybného předpokladu vhodnosti bezpečnostní nálepky pro účely úředního pečetění, jež provádí Komise, s tím, že účelem této nálepky je prokázat, že „zabezpečený objekt nebo produkt“ nebyly otevřeny. Tribunál zaprvé určil, že v technických specifikacích ke sporné pečetí sice není výslovně uveden způsob použití, jakým s touto pečetí zacházela Komise, z těchto specifikací však vyplývá, že bezpečnostní nálepka musí indikovat manipulaci tím, že se v případě pokusu o odlepení nálepky zničí, což přesně odpovídá tomuto způsobu použití. Jelikož výrobce doporučuje, aby byly použity dodatečné prostředky zabezpečení pro případy, že by „manipulace mohla způsobit značné finanční ztráty“, z těchto technických specifikací vyplývá, že toto doporučení svědčí o možnosti falešné negativní reakce.
- 44 Tribunál zadruhé poukázal na skutečnost, že umístění pečeti v souladu s čl. 20 odst. 2 písm. d) nařízení č. 1/2003 bylo uznáno zástupci společnosti E.ON Energie a že se lze domnívat, že by společnost E.ON Energie eventuálně při jejím nalepování okamžitě sdělila své pochybnosti o vhodnosti bezpečnostní nálepky. Tribunál zatřetí odkázal na zkoumání šestého žalobního důvodu ohledně argumentů společnosti E.ON Energie týkajících se „alternativních scénářů“ možných dopadů na stav sporné pečeti.
- 45 V bodech 199 až 234 napadeného rozhodnutí Tribunál zamítl šestý žalobní důvod, vycházející ze skutečnosti, že Komise nezohlednila „alternativní scénáře“ možných příčin stavu sporné pečeti. Tribunál uvedl, že podnik, který předkládá alternativní vysvětlení skutkového stavu, který zjistila Komise, je v zásadě povinen prokázat, že okolnost, které se dovolává, skutečně nastala a že tato okolnost zpochybňuje průkaznost důkazů, z nichž Komise vychází, a připomněl, že při zamítnutí čtvrtého žalobního důvodu již určil, že Komise byla oprávněna učinit závěr, že sporná pečeť byla porušena během noci z 29. na 30. května 2006. Podle Tribunálu tedy bylo třeba zkoumat, zda se společnosti E.ON Energie podařilo podat důkaz o opaku.
- 46 Tribunál zaprvé určil, že společnost E.ON Energie neprokázala existenci „vnějších vlivů“, v jejichž důsledku se na sporné pečetí měly objevit nápisy „VOID“. Tribunál konkrétně poznamenal, že uvedený podnik nepodal důkaz o příčinné souvislosti mezi překročením maximální doby trvanlivosti této pečeti a výskytem uvedených nápisů, zejména s ohledem na skutečnost, že ostatní použité pečeti pocházející ze stejné sady nevykazovaly pozitivní reakci. Tribunál rovněž konstatoval, že společnost E.ON Energie neprokázala, že by použití čisticího prostředku, tj. přípravku Synto, zaměstnankyní

úklidové společnosti při čištění zapečetěných dveří s sebou neslo riziko falešné pozitivní reakce sporné pečeti. Tribunál dodal, že bylo každopádně odpovědností společnosti E.ON Energie informovat úklidovou společnost o významu pečeti a zajistit, aby sporná pečeť nebyla porušena její pracovníci.

- 47 Tribunál také konstatoval, že společnost E.ON Energie nepodala důkaz o tom, že by vlhkost vzduchu v Mnichově během inkriminované noci, případné vibrace a otřesy, jež mohly souviset s používáním místnosti G.506 nacházející se vedle zapečetěné místnosti G.505, a dokonce společné působení těchto faktorů, zastaralosti sporné pečeti a působení přípravku Synto na tuto pečeť vyvolaly během noci z 29. na 30. května 2006 změnu stavu uvedené pečeti. Pokud jde o argument založený na skutečnosti, že místnost G.505 nebyla během inkriminované noci otevřena, Tribunál připomněl, jak bylo uvedeno v bodě 38 tohoto rozsudku, že Komise není povinna prokazovat opak.
- 48 Tribunál zadruhé poznamenal, že znalecké posudky předložené společností E.ON Energie nedokazují, že by okolnosti, na něž poukazuje, vyvolaly změnu stavu sporné pečeti, a že každopádně vykazují několik nesrovnalostí, jež vyplývají mimo jiné z malé velikosti testovaných vzorků, z použitého množství čisticího prostředku a z odmítnutí společnosti E.ON Energie použít originální pečeti a umožnit účast pracovníka Komise při pokusech. Tribunál zatřetí odmítl různé výhrady společnosti E.ON Energie vůči posudkům vypracovaným panem Kr. na žádost Komise, a to z důvodu, že byly irelevantní či nepodložené. Začtvrté Tribunál určil, že s ohledem na skutečnost, že společnost E.ON Energie nepodala důkazy, jež by mohly zpochybnit průkaznost důkazů předložených Komisí, nebylo třeba se vyjadřovat k údajné „možnosti falešné pozitivní reakce“, jež údajně vyplývala z bodů 7, 74 a 75 odůvodnění sporného rozhodnutí.
- 49 V bodech 238 až 247 napadeného rozsudku zkoumal Tribunál sedmý žalobní důvod, vycházející z porušení zásady presumpce neviny. Tribunál připomněl, že v souladu s judikaturou se uvedená zásada vztahuje na řízení o porušení pravidel hospodářské soutěže, a odmítl argumenty společnosti E.ON Energie založené na tom, že dotazník zaslaný znalci, panu Kr., dopisem ze dne 16. října 2007, byl údajně „sugestivní“.
- 50 V tomto dotazníku měl pan Kr. mimo jiné uvést důvody, proč posudky znalců předložené společností E.ON Energie „neprotiřečí“ jeho posudku ze dne 8. května 2007, a „potvrdit“, že spojení faktorů uvedených společností E.ON Energie „nemohlo způsobit“ falešnou pozitivní reakci. Tribunál poukázal zvláště na skutečnost, že důkazní břemeno v tomto ohledu nese společnost E.ON Energie a že dotazník měl za cíl ověřit, zda závěry obsažené v prvním posudku pana Kr. byly ve světle posudků předložených společností E.ON Energie zpochybněny, zatímco se pan Kr. již k závěrům obsaženým v uvedených posudcích ústně vyjádřil. Tribunál konečně poznamenal, že pan Kr. ve svém druhém posudku položené otázky přeformuloval jako otázky „otevřené“ a teprve poté na ně odpověděl. Ze všech těchto důvodů Tribunál sedmý žalobní důvod zamítl.
- 51 V bodech 254 až 263 napadeného rozsudku Tribunál zamítl osmý žalobní důvod, vycházející z porušení čl. 23 odst. 1 nařízení č. 1/2003, jež mělo spočívat v tom, že Komise měla v bodě 101 odůvodnění sporného rozhodnutí nesprávně za to, že společnosti E.ON Energie bylo možné přičítat úkony třetí osoby a že v projednávané věci nemohlo dojít k nedbalosti, neboť zaměstnankyně úklidové společnosti nemohla vědět, že naplňuje skutkovou podstatu porušení pečeti. Zaprvé měl Tribunál za to, že argumenty společnosti E.ON Energie, podle kterých držitelé klíčů neotevřeli dveře inkriminované místnosti, jsou irelevantní, neboť Komisi nepříslušelo prokazovat, že do této místnosti skutečně někdo vstoupil. Zadruhé Tribunál poukázal na skutečnost, že dle nezpochybněných zjištění učiněných v bodech 101 a 103 odůvodnění sporného rozhodnutí se v budově v okamžiku porušení pečeti nacházely pouze osoby pověřené společností E.ON Energie a že argument, podle kterého byli pracovníky nebo pověřenými osobami této společnosti pouze držitelé klíčů, nelze přijmout. Zatřetí skutečnost, že zaměstnankyně úklidové společnosti neznala důsledky, jež mohly údajně nastat po přetření sporné pečeti hadrem nasáklým čisticím prostředkem, je irelevantní, neboť podle Tribunálu

nebylo prokázáno, že by čištění dveří přípravkem Synto mohlo mít skutečně vliv na stav této pečeti. Pokud jde začtvrté o argumenty týkající se údajné zastaralosti sporné pečeti, Tribunál odkázal na odmítnutí těchto argumentů v rámci zkoumání šestého žalobního důvodu.

- 52 V bodech 276 až 297 napadeného rozsudku nakonec Tribunál zkoumal devátý žalobní důvod, vycházející z porušení článku 253 ES a zásady proporcionality při stanovení výše pokuty.
- 53 Tribunál zaprvé připomněl, že podle judikatury musí být odůvodnění aktu posuzováno v závislosti na okolnostech případu, a zejména v závislosti na jeho kontextu a na právních pravidlech upravujících danou oblast, a nemusí nutně upřesňovat všechny relevantní skutkové a právní okolnosti. Tribunál dále uvedl, že Komise při stanovení částky pokuty uložené společnosti E.ON Energie vycházela ze závažnosti protiprávního jednání a ze zvláštních okolností projednávaného případu, konkrétně z náznaků, že se společnost E.ON Energie dopustila protiprávního jednání porušujícího pravidla hospodářské soutěže, ze skutečnosti, že šlo o první případ použití čl. 23 odst. 1 písm. e) nařízení č. 1/2003, a z nutnosti, aby uložená pokuta mohla přece jen zajistit tomuto novému ustanovení odrazující účinek.
- 54 Tribunál v tomto ohledu poznamenal, že jelikož Komise nepřijala pokyny o metodě výpočtu pokut ukládaných na základě čl. 23 odst. 1 písm. e) nařízení č. 1/2003, nebyla ani povinna vyjádřit v absolutní hodnotě nebo procentuálně základní částku pokuty a případné přitěžující nebo polehčující okolnosti. Tribunál tedy odmítl jak argument ohledně nedostatku odůvodnění sporného rozhodnutí, tak i argument ohledně z toho vyplývajícího údajného porušení práva na obhajobu.
- 55 Pokud jde zadruhé o argument týkající se porušení zásady proporcionality, Tribunál připomněl, že podle judikatury nesmějí být pokuty nepřiměřené vzhledem ke sledovaným cílům, a poznamenal, že Komise v bodech 105 až 108 odůvodnění sporného rozhodnutí správně uvedla důvody, proč je porušení pečeti jako takové zvláště závažným protiprávním jednáním, zejména s ohledem na nutnost zajistit pokutám ukládaným v případě porušení pečeti odrazující účinek, aby se podniky nemohly domnívat, že je pro ně výhodné, když pečeť v rámci kontroly poruší. Komise tedy neuplatnila přitěžující okolnosti, ale spíše uvedla okolnosti, které odůvodňovaly uložení dostatečně odrazující pokuty za jakékoli porušení pečeti.
- 56 Pokud jde po polehčující okolnosti, na něž poukázala společnost E.ON Energie, Tribunál zejména zdůraznil, že nedbalostní – a nikoli tedy úmyslné – porušení pečeti není polehčující okolností a že Komise v posuzovaném případě nevycházela z domněnky, že šlo nutně o úmyslné protiprávní jednání. Tribunál také určil, že Komise neměla žádný důvod informovat společnost E.ON Energie o údajné „zvláštní citlivosti“ bezpečnostní nálepky a že je rovněž tak irelevantní skutečnost, že nebylo možné konstatovat, že by z místnosti G.505 byly odneseny dokumenty. Rozsah úsilí, které společnost E.ON Energie vynaložila při vypracování posudků a dotazování všech držitelů klíčů, je podle Tribunálu rovněž irelevantní, neboť toto úsilí bylo vynaloženo v rámci výkonu práva na obhajobu společnosti E.ON Energie a Komisi její šetření neusnadnilo. Tribunál poukázal na to, že Komise plně zohlednila skutečnost, že šlo o první případ porušení pečeti, a dospěl k závěru, že na rozdíl od tvrzení společnosti E.ON Energie nelze pokutu ve výši 38 milionů eur, jež odpovídala přibližně 0,14 % obrátu této společnosti, považovat za nepřiměřenou ve vztahu k protiprávnímu jednání.
- 57 Vzhledem k těmto úvahám Tribunál zamítl devátý žalobní důvod, a tím pádem i žalobu společnosti E.ON Energie v plném rozsahu.

Řízení před Soudním dvorem

Návrhová žádání účastnic řízení

58 Společnost E.ON Energie navrhuje, aby Soudní dvůr:

- zrušil napadený rozsudek a sporné rozhodnutí;
- podpůrně zrušil napadený rozsudek a sporné rozhodnutí v rozsahu, v němž jí ukládá zaplacení pokuty a náhradu nákladů řízení, a vyhověl návrhovým žádáním, která uplatnila v řízení v prvním stupni;
- podpůrněji zrušil napadený rozsudek a vrátil věc Tribunálu a
- uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

59 Komise navrhuje, aby Soudní dvůr:

- zamítl kasační opravný prostředek v plném rozsahu a
- uložil společnosti E.ON Energie náhradu nákladů řízení.

Znovuotevření ústní části řízení

60 Dopisem ze dne 26. června 2012 požádala Komise o znovuootevření ústní části řízení. Na podporu své žádosti uvádí Komise svůj nesouhlas s postojem generálního advokáta u šestého důvodu kasačního opravného prostředku a tvrdí, že některé otázky, které v tomto ohledu nastolil, jsou otázkami novými, takže v projednávané věci není dodržena zásada kontradiktornosti.

61 Je třeba připomenout, že Soudní dvůr může, bez návrhu nebo na návrh generálního advokáta nebo také na návrh účastníků řízení, nařídit znovuootevření ústní části řízení v souladu s článkem 61 svého jednacího řádu, pokud má za to, že je věc nedostatečně objasněna nebo že musí být rozhodnuta na základě argumentu, který nebyl mezi účastníky řízení projednán (viz rozsudky ze dne 3. března 2009, Komise v. Rakousko, C-205/06, Sb. rozh. s. I-1301, bod 13, a ze dne 6. září 2012, Döhler Neuenkirchen, C-262/10, bod 30).

62 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle čl. 252 druhého pododstavce SFEU je úlohou generálního advokáta předkládat veřejně, zcela nestranně a nezávisle odůvodněná stanoviska ve věcech, které podle statutu Soudního dvora Evropské unie vyžadují jeho účast. Soudní dvůr v tomto ohledu není vázán stanoviskem generálního advokáta ani důvody, na základě kterých k němu dospěl (viz rozsudek ze dne 11. listopadu 2010, Hogan Lovells International, C-229/09, Sb. rozh. s. I-11335, bod 26). Nesouhlas účastníka řízení se stanoviskem generálního advokáta tedy nemůže sám o sobě představovat důvod ke znovuootevření ústní části řízení, a to bez ohledu na otázky, kterými se ve stanovisku zabýval.

63 Vzhledem k tomu, že Soudní dvůr po vysechnutí stanoviska generálního advokáta pokládá projednávanou věc za dostatečně objasněnou k tomu, aby mohl rozhodnout, a že tato věc nemusí být rozhodnuta na základě argumentů, které mezi účastníky řízení nebyly projednány, má tedy Soudní dvůr za to, že je třeba návrh Komise na znovuootevření ústní části řízení zamítnout.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

- 64 Na úvod je třeba připomenout, že pouze Tribunál je příslušný ke zjišťování a posuzování skutkového stavu a v zásadě k posuzování důkazů, které přijal na podporu tohoto skutkového stavu. Pokud totiž tyto důkazy byly získány řádně a byly dodrženy obecné právní zásady a procesní pravidla použitelná v oblasti důkazního břemene a provádění důkazů, přísluší pouze Tribunálu posoudit hodnotu, kterou je třeba přiznat důkazům, které mu byly předloženy. Takové posouzení tudíž nepředstavuje, s výhradou případu zkreslení těchto důkazů, právní otázku, která by jako taková podléhala přezkumu Soudního dvora (rozsudek ze dne 3. září 2009, Moser Baer India v. Rada, C-535/06 P, Sb. rozh. s. I-7051, bod 32 a citovaná judikatura).
- 65 Jakmile však Tribunál provedl skutková zjištění nebo posoudil skutkový stav, je Soudní dvůr příslušný vykonat přezkum, pokud Tribunál tento skutkový stav právně kvalifikoval a vyvodil z něj právní důsledky (rozsudek ze dne 1. června 1994, Komise v. Brazzelli Lualdi a další, C-136/92 P, Recueil, s. I-1981, bod 49).

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávného právního posouzení v souvislosti s rozložením důkazního břemene a z porušení zásady presumpce nevinny a pravidla unijního práva in dubio pro reo

Argumentace účastnic řízení

- 66 Podle společnosti E.ON Energie Tribunál v bodě 48 napadeného rozsudku sice uznal, že Komise je povinna prokázat protiprávní jednání, jejichž existenci zjistila, avšak v bodě 55 napadeného rozsudku důkazní břemeno obrátil, když určil, že předkládá-li Komise přímé důkazy o určité okolnosti, je pak na dotýcných podnicích, aby prokázaly nedostatečnost těchto důkazů. Tribunál podle společnosti E.ON Energie mimo jiné pominul skutečnost, že důkaz spočívající v porušení pečeti, jejíž doba trvanlivosti již nesporně uplynula, není dostatečně přesným důkazem, a v zásadě tedy není dostačující k prokázání existence protiprávního jednání. Společnost E.ON Energie zvláště zpochybňuje použití rozsudku ze dne 8. července 1999, Montecatini v. Komise (C-235/92 P, Recueil, s. I-4539), *per analogiam*, neboť má za to, že porušení takové pečeti není – na rozdíl od listinného důkazu – přímým a dostačujícím důkazem, nýbrž důkazem nejednoznačným. Ostatní důkazy, o které se Tribunál opíral, jsou podle společnosti E.ON Energie jen důkazy nepřímými.
- 67 Společnost E.ON Energie dále poznamenává, že nejistota ohledně funkčnosti konkrétní pečeti, která byla v projednávané věci použita, jde k tíži Komise, neboť použila pečeť, jejíž doba trvanlivosti již uplynula, a nezabezpečila důkazy před otevřením dveří. V replice dodává, že pečeť byla proto umístěna nesprávně, neboť její správné umístění předpokládá, že budou dodrženy pokyny výrobce v technické specifikaci výrobku. Není-li možné kvůli jednání Komise předložit důkazy, nemělo by to být na újmu společnosti E.ON Energie. Tato skutečnost tedy podle společnosti E.ON Energie obrací důkazní břemeno, takže Tribunál měl požadovat, aby Komise prokázala, že sporná pečeť byla umístěna správně a že byla funkční, a nikoli aby společnost E.ON Energie podala důkaz o opaku, jak to podle ní učinil Tribunál v bodě 170 napadeného rozsudku. Společnost E.ON Energie zdůrazňuje, že první důvod kasačního opravného prostředku je přípustný, neboť rozložení důkazního břemene je otázkou právní a nebýt nesprávného právního posouzení, na které je v tomto důvodu kasačního opravného prostředku poukazováno, dospěl by možná Tribunál k odlišnému posouzení předmětných skutkových okolností v projednávané věci. Společnost E.ON Energie tak podle svých slov nespochybňuje před Soudním dvorem skutková zjištění Tribunálu jako taková.
- 68 Podle Komise spadá otázka, zda podala důkaz o porušení pečeti, do posuzování důkazů, jež bylo provedeno Tribunálem a jehož přezkum Soudním dvorem musí zůstat omezený. Vzhledem k tomu, že společnost E.ON Energie netvrdila, že by v tomto ohledu došlo ke zkreslení důkazů, je podle Komise první důvod kasačního opravného prostředku nepřípustný. Navíc tvrzení, jež se objevilo vůbec poprvé

až v replice, a je tedy opožděné, a podle kterého byla sporná pečeť údajně nesprávně umístěna z důvodu své zastaralosti, nemůže odůvodňovat obrácení důkazního břemene požadované společností E.ON Energie.

- 69 Jak dále uvedl Tribunál v bodech 53 až 55 napadeného rozsudku, požadavky v oblasti dokazování závisejí na povaze důkazů o protiprávním jednání předložených Komisí. Komise poznamenává, že pokud v případě jednání ve vzájemné shodě vychází pouze z pozorování paralelního jednání na trhu a v tomto ohledu presumuje, že toto jednání nelze vysvětlit jinak než vzájemnou shodou dotyčných podniků, stačí uvedeným podnikům na svou obranu prokázat okolnosti, které poskytují jiné vysvětlení skutkových okolností. To však neplatí, může-li Komise odkázat na podklady, z nichž vyplývá, že pozorované jednání je výsledkem vzájemné shody, v kterémžto případě nestačí, aby podniky poskytly alternativní vysvětlení skutkových okolností zjištěných Komisí. V tomto případě musejí podle Komise zpochybnit existenci těchto skutkových okolností, které byly prokázány prostřednictvím písemností předložených Komisí.
- 70 Otázka, zda Komise splnila svou prvotní důkazní povinnost prostřednictvím přímých důkazů, a otázka, zda podnik podal důkaz o opaku, spadají podle Komise do posouzení důkazů. Mimoto vzhledem k informacím od výrobce sporné pečeti se podle ní jedná v projednávané věci o obvyklý případ umístění funkční pečeti, takže je na společnosti E.ON Energie, aby na podporu svého tvrzení o falešné pozitivní reakci předložila důkazy o opaku. Podle Komise se společnost E.ON Energie snaží svou prezentací požadavků v oblasti dokazování odvrátit pozornost Soudního dvora od skutečnosti, že se jí nikdy nepodařilo vážně zpochybnit funkčnost sporné pečeti, která byla popsána výrobcem, potvrzena praxí Komise a ověřena technickým znalcem panem Kr.

Závěry Soudního dvora

- 71 Je třeba připomenout, jak správně uvedl Tribunál v bodě 48 napadeného rozsudku, že v oblasti práva hospodářské soutěže je Komise v případě sporu o existenci protiprávního jednání povinna prokázat protiprávní jednání, jejichž existenci zjistila, a předložit důkazy, které mohou právně dostačujícím způsobem prokázat skutečnosti zakládající protiprávní jednání (rozsudky ze dne 17. prosince 1998, Baustahlgewebe v. Komise, C-185/95 P, Recueil, s. I-8417, bod 58, jakož i ze dne 6. ledna 2004, BAI a Komise v. Bayer, C-2/01 P a C-3/01 P, Recueil, s. I-23, bod 62).
- 72 Dále má-li soudce pochybnosti, musí být tato skutečnost ku prospěchu podniku, jemuž je určeno rozhodnutí, kterým se konstatuje protiprávní jednání (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. února 1978, United Brands a United Brands Continentaal v. Komise, 27/76, Recueil, s. 207, bod 265). Presumpce neviny je totiž obecnou zásadou unijního práva, která je v současné době zakotvena v čl. 48 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie.
- 73 Z judikatury Soudního dvora přitom vyplývá, že se zásada presumpce neviny vztahuje na řízení o porušení pravidel hospodářské soutěže uplatnitelných na podniky, tedy na řízení, jež může vést k uložení pokut nebo penále (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 8. července 1999, Hüls v. Komise, C-199/92 P, Recueil, s. I-4287, body 149 a 150, jakož i Montecatini v. Komise, uvedený výše, body 175 a 176).
- 74 Je pravda, že pokud Komise konstatuje porušení pravidel hospodářské soutěže na základě předpokladu, že zjištěné skutkové okolnosti nelze vysvětlit jinak než existencí protisoutěžního jednání, unijní soud zruší předmětné rozhodnutí, předloží-li dotyčné podniky argumentaci, která poskytuje jiné vysvětlení skutkových okolností zjištěných Komisí, a umožňuje tak nahradit vysvětlení skutkových okolností, na základě kterého Komise konstatovala existenci protiprávního jednání, jiným přijatelným vysvětlením. V takovém případě totiž nelze mít za to, že Komise předložila důkaz o existenci protiprávního jednání porušujícího právo hospodářské soutěže (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 28. března 1984,

Compagnie royale asturienne des mines a Rhein zinc v. Komise, 29/83 a 30/83, Recueil, s. 1679, bod 16, jakož i ze dne 31. března 1993, Ahlström Osaakeyhtiö a další v. Komise, C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 a C-125/85 až C-129/85, Recueil, s. I-1307, body 126 a 127).

- 75 Soudní dvůr však také určil, že pokud mohla Komise prokázat, že se určitý podnik účastnil zjevně protisoutěžních schůzek podniků, mohl Tribunál správně konstatovat, že je na uvedeném podniku, aby poskytl jiné vysvětlení obsahu těchto schůzek. Tribunál se v tomto případě nedopustil neoprávněného obrácení důkazního břemene ani neporušil presumpci nevinu (výše uvedený rozsudek Montecatini v. Komise, bod 181).
- 76 Tribunál stejně tak v bodě 56 napadeného rozsudku správně uvedl, že vychází-li Komise z důkazů, které v zásadě dostatečně prokazují existenci protiprávního jednání, nestačí dotyčnému podniku tvrdit, že případně došlo k okolnosti, která by mohla ovlivnit průkaznost těchto důkazů, k tomu, aby na Komisi přenesl povinnost prokázat, že tato okolnost nemohla mít vliv na průkaznost těchto důkazů. Naopak, s výjimkou případu, kdy dotyčný podnik nemůže takový důkaz předložit z důvodu jednání samotné Komise, je tento podnik povinen právně dostačujícím způsobem prokázat, že okolnost, které se dovolává, skutečně nastala a že tato okolnost zpochybňuje průkaznost důkazů, z nichž Komise vychází.
- 77 V projednávané věci vytýká společnost E.ON Energie Tribunálu, že bod 181 výše uvedeného rozsudku Montecatini v. Komise použil *per analogiam* na případ porušení pečeti, kterým se zabýval ve věci, v níž byl vydán napadený rozsudek.
- 78 Potud, pokud společnost E.ON Energie zpochybňuje možnost takového použití *per analogiam*, je nutno konstatovat, že se Tribunál v tomto ohledu nedopustil žádného nesprávného právního posouzení ani v bodě 55 a následujících ani v bodě 170 napadeného rozsudku. Jakmile totiž Komise konstatovala porušení pečeti na základě souboru důkazů, včetně zápisu o porušení pečeti, mohl Tribunál správně konstatovat – na základě použití výše uvedeného rozsudku Montecatini v. Komise *per analogiam* – že je společnost E.ON Energie povinna předložit důkazy zpochybňující toto zjištění, přičemž se nedopustil neoprávněného obrácení důkazního břemene ani neporušil zásadu presumpce nevinu.
- 79 Pokud se společnost E.ON Energie snaží v rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku argumentovat uplynutím doby trvanlivosti sporné pečeti, stačí konstatovat, že tím zpochybňuje posouzení skutkového stavu provedené Tribunálem ve vztahu k jednotlivým podaným důkazům. V tomto rozsahu je tedy její argumentace podle judikatury citované v bodech 64 a 65 tohoto rozsudku nepřijatelná.
- 80 Pokud jde o argument vycházející z údajné nejistoty – která má být přičitatelná Komisi – ohledně funkčnosti sporné pečeti, která byla v projednávané věci konkrétně použita, je nutno připomenout, jak již bylo uvedeno v bodě 76 tohoto rozsudku, že se Tribunál nedopustil žádného nesprávného právního posouzení, když měl za to, že důkazní břemeno nese společnost E.ON Energie, což však neplatí, pokud dotyčný podnik nemůže takový důkaz předložit kvůli jednání samotné Komise. Tribunál si položil správnou právní otázku a následně v bodech 57 až 63, 99 až 124 a 134 až 156 napadeného rozsudku na základě důkazů, které mu byly předloženy, určil, že Komisi přičitatelná nejistota nebyla prokázána, takže důkazní břemeno skutečně nesla společnost E.ON Energie. V rozsahu, v němž společnost E.ON Energie zpochybňuje toto posouzení skutkového stavu Tribunálem, je její argumentace podle judikatury citované v bodech 64 a 65 tohoto rozsudku nepřijatelná.
- 81 První důvod kasačního opravného prostředku tedy musí být zamítnut.

Ke druhému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z porušení povinnosti uvést odůvodnění při uplatňování zásad, jimiž se řídí důkazní břemeno

Argumentace účastnic řízení

- 82 Společnost E.ON Energie Tribunálu vytýká, že porušil svou povinnost uvést odůvodnění, neboť se dopustil nesprávné právní kvalifikace. V souvislosti s obrácením důkazního břemene podle ní Tribunál pominul kritérium „zpochybnění“ průkaznosti sporné pečeti, na které zprvu sám poukázal v bodě 56 napadeného rozsudku, když v bodech 202 a 203 uvedeného rozsudku požadoval přímou „příčinnou souvislost“ mezi překročením doby trvanlivosti této pečeti a výskytem falešné pozitivní reakce. Skutečnost, že si předmětné odůvodnění odporuje a že je nedostatečné, nastoluje podle společnosti E.ON Energie právní otázku, a druhý důvod kasačního opravného prostředku je tedy přípustný.
- 83 Podle Komise je tento důvod kasačního opravného prostředku nepřípustný, protože společnost E.ON Energie nehovoří o odůvodnění napadeného rozsudku, které je jasné, nýbrž pouze o posouzení důkazů Tribunálem. Tento důvod kasačního opravného prostředku je podle ní každopádně neopodstatněný.

Závěry Soudního dvora

- 84 Na rozdíl od tvrzení Komise je druhý důvod kasačního opravného prostředku přípustný. Pakliže společnost E.ON Energie upozorňuje na údajný rozpor mezi právním pravidlem vysloveným v bodě 56 napadeného rozsudku a použitím tohoto pravidla v jeho bodě 202, čímž zpochybňuje soudržnost úvah Tribunálu při uplatňování unijního práva v případě důkazního břemene, nastoluje totiž právní otázku týkající se uplatnění tohoto práva Tribunálem (rozsudek ze dne 26. dubna 2007, Alcon v. OHIM, C-412/05 P, Sb. rozh. s. I-3569, bod 89).
- 85 Ohledně opodstatněnosti uvedeného důvodu kasačního opravného prostředku stačí poznamenat, jak to učinil generální advokát v bodě 37 svého stanoviska, že stanoví-li Tribunál v bodě 56 napadeného rozsudku zásadu, že okolnost tvrzená společností E.ON Energie musí zpochybňovat průkaznost důkazů, na nichž Komise zakládá svou analýzu, zjevně to předpokládá existenci příčinné souvislosti mezi onou tvrzenou okolností a takovými důkazy.
- 86 Okolnost, na niž společnost E.ON Energie poukázala před Tribunálem, tj. uplynutí doby trvanlivosti sporné pečeti, totiž může zpochybnit průkaznost nápisů „VOID“ na této pečeti, pouze je-li prokázána existence příčinné souvislosti mezi případným uplynutím doby trvanlivosti uvedené pečeti a výskytem uvedených nápisů. Proto je nutno učinit závěr, že když Tribunál v bodech 202 a 203 napadeného rozsudku zkoumal existenci takové příčinné souvislosti, neuplatňoval při tom jiné právní kritérium, než které vyslovil v bodě 56 napadeného rozsudku.
- 87 Z toho vyplývá, že druhý důvod kasačního opravného prostředku musí být zamítnut.

Ke třetímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu ze zkreslení důkazů, z porušení zásad právního státu a práva na řádnou správu a z nelogičnosti a nesprávnosti odůvodnění v souvislosti s posouzením řádného umístění sporné pečeti

Argumentace účastnic řízení

- 88 V rámci třetího důvodu kasačního opravného prostředku společnost E.ON Energie v mnoha ohledech zpochybňuje posouzení Tribunálu stran řádného umístění sporné pečeti, které je obsaženo v bodech 102 až 115 napadeného rozsudku.

- 89 Pokud jde zaprvé o zkreslení důkazů, společnost E.ON Energie zdůrazňuje, že neporušenost pečeti má svou vnitřní i vnější stránku a že zápisem, kterým se potvrzuje řádné umístění pečeti, lze prokázat pouze její stránku vnější. Tribunál tak podle ní nevzal v úvahu vnitřní neporušenost této pečeti, jež nemohla být zvnějšku patrná během oné krátké doby mezi nalepením pečeti a odchodem kontrolního týmu z daných prostor. Zanedbáním takovéto skutečnosti se tedy měl Tribunál dopustit porušení zásad právního státu a práva na řádnou správu, neboť nebyl schopen pouhým okem posoudit, zda Komise postupovala řádně.
- 90 Podle společnosti E.ON Energie dále Tribunál zkreslil důkaz tvořený zápisem o umístění sporné pečeti, a to tím, že mu připsal vypovídací hodnotu, jakou tento zápis nemá, když v bodě 104 napadeného rozsudku předpokládal, že je dostatečným důkazem o řádném umístění této pečeti. Když navíc Tribunál v bodě 115 napadeného rozsudku určil, že pečeť „tedy ke dveřím místnosti G.505 a jejich rámu přiléhala a že nebyla poškozena v tom smyslu, že by na ní byly vidět nápisy ‚VOID‘ v okamžiku, kdy tým provádějící kontrolu opouštěl prostory žalobkyně“, použil tak podle společnosti E.ON Energie určovací kritéria, která jsou z hlediska vnitřní schopnosti sporné pečeti plnit její funkci irelevantní. Tribunál se měl v této souvislosti dopustit porušení zákonů logiky.
- 91 Společnost E.ON Energie zadruhé Tribunálu vytýká, že svou analýzu založil na prohlášeních kontrolorů Komise a Bundeskartellamt týkajících se umístění uvedené pečeti. Tato prohlášení jsou podle ní irelevantní, neboť tito kontroloři nejsou schopni posoudit vnitřní neporušenost sporné pečeti.
- 92 Společnost E.ON Energie zatřetí tvrdí, že neměla možnost seznámit se s konkrétní citlivostí bezpečnostní nálepky, a tedy ani možnost ověřit její konkrétní vlastnosti. Tribunál se podle ní v této souvislosti dopustil pochybení v rámci odůvodnění, když v bodě 105 napadeného rozsudku, s odkazem na bod 51 odůvodnění sporného rozhodnutí, uvedl, že si měla být společnost E.ON Energie „zcela vědoma významu takových nápisů“, tedy nápisů „VOID“. Podle společnosti E.ON Energie nelze vyloučit, že se skrytá vada nebo předchozí poškození sporné pečeti mohly projevit až později nebo že z důvodu neznalosti fungování této pečeti nikdo nevěnoval její vnější neporušenosti dostatečnou pozornost.
- 93 Komise se domnívá, že třetím důvodem kasačního opravného prostředku se společnost E.ON Energie ve skutečnosti snaží zpochybnit skutková zjištění učiněná Tribunálem, takže tento důvod kasačního opravného prostředku je nepřipustný.

Závěry Soudního dvora

- 94 Pokud jde o tvrzení ohledně zkreslení důkazů, je třeba rozlišit, jak uvedl generální advokát v bodě 50 svého stanoviska, mezi částí posouzení Tribunálu týkající se neporušenosti sporné pečeti a částí jeho posouzení týkající se hodnoty zápisu o umístění této pečeti.
- 95 Potud, pokud společnost E.ON Energie zpochybňuje posouzení Tribunálu týkající se neporušenosti sporné pečeti, je třeba poznamenat, že předkládá vlastní definici „neporušenosti pečeti“ a žádá Soudní dvůr, aby na základě této její definice přezkoumal Tribunálem provedené posouzení důkazů.
- 96 Otázka, zda bylo možné spornou pečeť považovat za porušenou, však není otázkou zkreslení důkazů, nýbrž otázkou skutkovou. Společnost E.ON Energie tak ve skutečnosti zpochybňuje posouzení skutkového stavu v souvislosti s neporušeností sporné pečeti, které Tribunál provedl na základě jemu předložených důkazů. Z toho vyplývá, že v souladu s judikaturou připomenutou v bodě 64 tohoto rozsudku jsou tato tvrzení v řízení o tomto kasačním opravném prostředku nepřipustná.
- 97 Společnost E.ON Energie dále neobjasňuje, v jakém smyslu měl Tribunál svým posouzením skutkového stavu porušit zásady právního státu a řádné správy. I tyto argumenty proto musejí být odmítnuty.

- 98 K údajnému zkreslení zápisu o umístění sporné pečeti je nutno uvést, jak to učinil také generální advokát v bodě 56 svého stanoviska, že tento důkaz je průkazný až do prokázání opaku, a to jak v souvislosti s řádným umístěním této pečeti, tak v souvislosti s tím, že tato pečeť byla přilepena ke dveřím místnosti G.505, kteréžto skutečnosti byly večer dne 29. května 2006 konstatovány zástupci Komise a Bundeskartellamt. Ze související argumentace společnosti E.ON Energie však nevyplývá, že by Tribunál posoudil uvedený zápis věcně nesprávně, a společnost E.ON Energie v této argumentaci neuvádí nic, čím by bylo možné prokázat, že zápis obsahuje nesprávná zjištění nebo prohlášení.
- 99 Tvrzení ohledně zkreslení zápisu o umístění sporné pečeti tedy musejí být odmítnuta jako neopodstatněná.
- 100 Pokud jde o výtku společnosti E.ON namířenou vůči Tribunálu, v níž zpochybňuje, že by prohlášení kontrolorů byla relevantní, neboť kontrolori údajně nebyli schopni posoudit vnitřní funkčnost uvedené pečeti, je třeba připomenout, jak bylo také uvedeno v bodě 95 tohoto rozsudku, že se společnost E.ON Energie takto snažila, aby byla přijata její vlastní definice „neporušenosti pečeti“. Jak již ale Soudní dvůr určil v bodě 96 tohoto rozsudku, otázka, zda mohla být sporná pečeť považována za porušenou, je otázkou skutkovou, k jejímuž zkoumání je příslušný pouze Tribunál.
- 101 V souladu s judikaturou připomenutou v bodě 64 tohoto rozsudku dále platí, že pouze Tribunálu přísluší posoudit hodnotu, kterou je třeba přiznat důkazům, které mu byly předloženy, pokud byly důkazy, které přijal na podporu skutkového stavu, získány řádně a pokud byly dodrženy obecné právní zásady a procesní pravidla použitelná v oblasti důkazního břemene a provádění důkazů (v tomto smyslu viz také rozsudek ze dne 10. května 2007, SGL Carbon v. Komise, C-328/05 P, Sb. rozh. s. I-3921, bod 41 a citovaná judikatura). Svou argumentací ohledně relevance prohlášení kontrolorů se však společnost E.ON Energie snaží zpochybnit hodnotu, kterou Tribunál těmto důkazům přiznal. Tato argumentace proto musí být odmítnuta jako nepřipustná.
- 102 Konečně argument společnosti E.ON Energie týkající se údajného pochybení v rámci odůvodnění je irelevantní, neboť se týká odůvodnění, jež bylo podáno jen k doplnění úvah Tribunálu. Slova Tribunálu uvedená v bodě 105 napadeného rozsudku, kterých se tento argument týká a podle nichž si společnost E.ON Energie „byla zcela vědoma významu“ nápisů „VOID“, jsou totiž součástí úvah založených na tom, že společnost E.ON Energie před výskytem těchto nápisů nevznesla k umístění sporné pečeti žádné námitky, a tyto úvahy jen potvrzují závěry vyvozené Tribunálem z jiných důkazů.
- 103 Z výše uvedeného vyplývá, že třetí důvod kasačního opravného prostředku musí být v plném rozsahu zamítnut.

Ke čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z údajné nelogičnosti odůvodnění v souvislosti s posouzením argumentu o uplynutí maximální doby trvanlivosti sporné pečeti

Argumentace účastnic řízení

- 104 Společnost E.ON Energie poukazuje na nedostatek odůvodnění spojený s údajným porušením zákonů logiky. Podle ní Tribunál v bodě 203 napadeného rozsudku vyvozuje z konstatování řádného fungování pečeti použitých při pečeti ostatních místností v budově společnosti E.ON Energie závěr, který nelze logicky vysvětlit, a sice že také sporná pečeť musela fungovat řádně. Přitom specifíkem sériové výroby je právě to, že určitá vada vyvolává defekty jen u některých jednotlivých výrobků. Komise podle společnosti E.ON Energie neprokázala, že žádná pečeť pocházející ze stejné sady nevykazovala vadu. Podle ní je dále v projednávané věci nesporné, že ostatní pečeti nebyly umístěny na dveře složené ze zvukotěsných desek a rámu z nerezového hliníku, nýbrž na skříně se spisy. Společnost E.ON Energie upřesňuje, že zpochybňuje logiku, na níž stojí zjištění učiněná Tribunálem, a nikoli jeho posouzení skutkového stavu.

- 105 Podle Komise je čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku nepřipustný, neboť společnost E.ON Energie pouze zpochybňuje skutková zjištění Tribunálu, a každopádně je neopodstatněný.

Závěry Soudního dvora

- 106 Potud, pokud Tribunál vychází v bodě 203 napadeného rozsudku z toho, že všechny předmětné pečeti pocházejí ze stejné sady, jedná se o skutkové zjištění, které společnost E.ON Energie nemůže – v souladu s judikaturou připomenutou v bodech 64 a 65 tohoto rozsudku – zpochybňovat před Soudním dvorem, pakliže nedošlo ke zkreslení skutkového stavu.
- 107 Pokud jde o argumentaci, v níž společnost E.ON Energie vychází z údajných rozdílů mezi povrchy, na které byly předmětné pečeti umístěny, je třeba poznamenat, že touto argumentací není zpochybněno výslovné prohlášení učiněné v bodě 122 napadeného rozsudku, podle kterého je použitý typ pečeti podle údajů od výrobce, které byly potvrzeny na základě testů provedených znalcem Komise, „přizpůsoben prakticky všem podkladovým povrchům“. Tato argumentace je za těchto podmínek irelevantní, neboť opomíjí klíčovou skutečnost, na níž je odůvodnění Tribunálu založeno, a toto odůvodnění tedy nemůže zpochybnit.
- 108 Nakonec je třeba dodat, že Komise správně poznamenala, že kdyby mohly podniky zpochybňovat průkaznost pečeti již s poukazem na možnost, že byla vadná, byla by Komise zcela zbavena možnosti používat pečeti. Takováto argumentace, která není podepřena důkazy o závadnosti sporné pečeti, tedy nemůže obstát.

K pátému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z pochybení při provádění důkazů, z porušení zásady in dubio pro reo a z údajných rozporů v posouzení stavu sporné pečeti

Argumentace účastnic řízení

- 109 Společnost E.ON Energie Tribunálu vytýká, že porušil pravidla řádného provádění důkazů a zákony logiky, jakož i zásadu *in dubio pro reo*. Tribunál se měl konkrétně v bodě 146 napadeného rozsudku dopustit nesprávného právního posouzení tím, že odmítl jako irelevantní argument týkající se stavu nápisů „VOID“ na dveřním rámu. Podle společnosti E.ON Energie při tom Tribunál protirečí vlastním zjištěním i nezpochybněnému popisu Komise. Podle společnosti E.ON Energie totiž z vlastního popisu Komise vyplývá, že každé přemístění pečeti nutně vede k poškození písmen, takže výskyt neporušených nápisů „VOID“ dokazuje, že odlepení a následné přemístění pečeti lze vyloučit. Nelze-li vyloučit falešnou pozitivní reakci na části sporné pečeti, která byla nalepena na dveřní rám, je třeba mít za to – *in dubio pro reo* – že totéž může platit i pro část pečeti nalepenou na dveřní výplň, čímž by také bylo možné popřít závěr, že výskyt nápisů „VOID“ na sporné pečeti nebo přinejmenším na její části vždy znamená, že uvedená pečeť byla porušena a že samolepící nálepka byla posunuta.
- 110 Podle společnosti E.ON Energie dále Tribunál v rozporu s pravidly řádného provádění důkazů opomněl nařídít v této souvislosti provedení důkazu. Společnost E.ON Energie v tomto ohledu zdůrazňuje, že otázka, zda byl určitý důkaz proveden řádně a v souladu se zásadami platnými v dané oblasti, včetně zásady *in dubio pro reo*, je otázkou právní.
- 111 Komise s těmito argumenty nesouhlasí a zejména se domnívá, že se společnost E.ON Energie opět snaží zpochybnit skutková zjištění. Podle Komise je tedy pátý důvod kasačního opravného prostředku nepřipustný.

Závěry Soudního dvora

- 112 Na úvod je třeba připomenout, že kasační opravný prostředek je nepřipustný, jestliže se omezuje, aniž by sám obsahoval argumentaci směřující konkrétně k identifikaci nesprávného právního posouzení, jímž má být stížen rozsudek Tribunálu, na opakování důvodů a argumentů, které již byly před tímto soudem uplatněny, včetně důvodů a argumentů založených na skutečnostech, které Tribunál výslovně odmítl. Takový kasační opravný prostředek je totiž ve skutečnosti návrhem na pouhé opětovné posouzení žaloby podané k Tribunálu, k čemuž Soudní dvůr není v rámci řízení o kasačním opravném prostředku příslušný (rozsudek ze dne 7. ledna 2004, Aalborg Portland a další v. Komise, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Recueil, s. I-123, bod 51 a citovaná judikatura).
- 113 Jestliže naproti tomu navrhovatel zpochybňuje výklad nebo použití unijního práva Tribunálem, právní otázky zkoumané v prvním stupni mohou být v řízení o kasačním opravném prostředku znovu projednány. Pokud by totiž navrhovatel nemohl tímto způsobem opřít svůj kasační opravný prostředek o důvody nebo argumenty již dříve použité před Tribunálem, bylo by uvedené řízení zčásti zbaveno svého smyslu (rozsudek ze dne 18. ledna 2007, PKK a KNK v. Rada, C-229/05 P, Sb. rozh. s. I-439, bod 32 a citovaná judikatura).
- 114 V projednávané věci sice společnost E.ON Energie poukazuje na porušení zásady *in dubio pro reo* a na údajný rozpor v odůvodnění, avšak jediné vysvětlení, které na podporu těchto tvrzení předkládá, ve skutečnosti spočívá ve zpochybnění skutkových zjištění učiněných Tribunálem na základě důkazů, které mu byly předloženy. Společnost E.ON Energie tak neobjasňuje, jakého nesprávného právního posouzení se Tribunál dopustil, a nezpochybňuje výklad nebo použití unijního práva Tribunálem.
- 115 Pokud jde o provedení důkazu, které Tribunál podle společnosti E.ON Energie opomněl nařídít, je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury je Tribunál jediný oprávněný posoudit, zda je případně nezbytné doplnit informace, které má k dispozici o věcech, které mu jsou předloženy. Posouzení průkaznosti procesních písemností spadá do jeho svrchovaného posouzení skutkových okolností, které v souladu s ustálenou judikaturou nepodléhá přezkumu Soudního dvora v řízení o kasačním opravném prostředku, s výjimkou případu zkreslení skutkového stavu nebo důkazů (viz rozsudky ze dne 4. března 1999, Ufex a další v. Komise, C-119/97 P, Recueil, s. I-1341, bod 66, jakož i ze dne 10. července 2001, Ismeri Europa v. Účetní dvůr, C-315/99 P, Recueil, s. I-5281, bod 19).
- 116 Posuzovaný kasační opravný prostředek neobsahuje nic, co by dovolovalo se domnívat, že tomu tak v projednávané věci je. Jak již totiž uvedl generální advokát v bodě 84 svého stanoviska, závěr Tribunálu obsažený v bodě 146 napadeného rozsudku, a sice že sporná pečť musela být v noci z 29. na 30. května 2006 odlepena z dveří místnosti G.505, je právně dostačujícím způsobem podepřen důkazy, které měl Tribunál k dispozici a které posoudil v bodech 136 až 145 napadeného rozsudku.
- 117 Tribunálu tedy nelze vytýkat, že nevyhověl návrhu, kterým se společnost E.ON Energie domáhala, aby nařídil provedení dodatečných důkazů.
- 118 S ohledem na výše uvedené je třeba pátý důvod kasačního opravného prostředku zamítnout.

K šestému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávného právního posouzení, a zejména z porušení zásady proporcionality, při posuzování závažnosti protiprávního jednání a výše pokuty

Argumentace účastnic řízení

- 119 Společnost E.ON Energie tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení a porušil zejména zásadu proporcionality tím, že při posuzování závažnosti protiprávního jednání a výše pokuty nezohlednil skutečnost, že Komise nepodala žádný důkaz, kterým by bylo možné prokázat, že dveře místnosti G.505 byly skutečně otevřeny nebo že byly odneseny dokumenty. Podle společnosti E.ON Energie se přitom jednalo o rozhodující skutečnosti, neboť v souladu s tím, co je uvedeno v bodě 291 napadeného rozsudku, má umístění pečeti za cíl zabránit jakékoli manipulaci s dokumenty uloženými v zapečetěné místnosti. Společnost E.ON Energie dodává, že v rámci výkonu své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci měl Tribunál pokutu odpovídajícím způsobem snížit. Společnost E.ON Energie se navíc domnívá, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení v souvislosti s pravidly provádění důkazů, a to tím, že nenařídil provedení důkazu v otázce, zda došlo k otevření dveří.
- 120 Společnost E.ON Energie rovněž tvrdí, že měl Tribunál při stanovování výše pokuty zohlednit nejistotu způsobenou tím, že Komise použila pečeti, jejichž doba trvanlivosti uplynula. Společnost E.ON Energie v tomto ohledu poukazuje obdobně na rozsudek ze dne 16. prosince 1975, Suiker Unie a další v. Komise (40/73 až 48/73, 50/73, 54/73 až 56/73, 111/73, 113/73 a 114/73, Recueil, s. 1663, bod 556), kde Soudní dvůr v podstatě určil, že pro účely stanovení výše pokuty nelze k protiprávnímu jednání vyplývajícím z určité praxe přihlížet, pokud nelze vyloučit, že text sdělení Komise mohl vyvolat dojem, že se taková praxe přece jen akceptuje jako slučitelná s unijním právem.
- 121 Tribunál tak podle společnosti E.ON Energie nezohlednil polehčující okolnost vyplývající z toho, že Komise sama způsobila nejasnou situaci ohledně stavu sporné pečeti, která mohla být matoucí a kterou již později nelze vyjasnit. V rámci přezkumu v řízení o kasačním opravném prostředku přitom Soudnímu dvoru přísluší zjistit a zohlednit veškeré faktory rozhodné pro posouzení závažnosti určitého jednání.
- 122 Komise s žádným z těchto argumentů nesouhlasí a navrhuje Soudnímu dvoru, aby šestý důvod kasačního opravného prostředku zamítl.

Závěry Soudního dvora

- 123 Na úvod je třeba připomenout, že v souladu s článkem 261 SFEU a článkem 31 nařízení č. 1/2003 je ohledně pokut stanovených Komisí Tribunál nadán pravomocí soudního přezkumu v plné jurisdikci.
- 124 Tribunál je tedy oprávněn, nad rámec pouhého přezkumu legality těchto pokut, nahradit posouzení Komise svým posouzením, a uložené pokuty nebo penále tedy zrušit, snížit nebo zvýšit (rozsudek ze dne 8. února 2007, Groupe Danone v. Komise, C-3/06 P, Sb. rozh. s. I-1331, bod 61 a citovaná judikatura).
- 125 Soudnímu dvoru naproti tomu nepřísluší, když rozhoduje o právních otázkách v řízení o kasačním opravném prostředku, aby z důvodů ekvity nahradil svým vlastním posouzením posouzení Tribunálu při rozhodování – v rámci výkonu jeho pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci – o výši pokut ukládaných podnikům pro porušení unijního práva (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 6. dubna 1995, BPB Industries a British Gypsum v. Komise, C-310/93 P, Recueil, s. I-865, bod 34, jakož i ze dne 16. listopadu 2000, KNP BT v. Komise, C-248/98 P, Recueil, s. I-9641, bod 54).

- 126 Nesprávné právní posouzení Tribunálu z důvodu nevhodné výše pokuty by tedy bylo možné konstatovat, pouze pokud by měl Soudní dvůr za to, že výše sankce je nejen nevhodná, ale také nadměrná, a to natolik, že je nepřiměřená.
- 127 Pokud jde o tvrzení společnosti E.ON Energie týkající se údajné nepřiměřenosti pokuty, která byla v projednávané věci uložena, Tribunál v bodě 294 napadeného rozsudku uvedl tři důvody, které objasňují jeho rozhodnutí o stanovení výše pokuty na 38 milionů eur a které se týkají zaprvé zvlášť závažné povahy porušení pečeti, zadruhé velikosti společnosti E.ON Energie a zatřetí nutnosti zajistit pokutě dostatečný odrazující účinek.
- 128 K prvnímu z těchto důvodů je třeba uvést, jak připomíná Komise, že Tribunál v bodech 85 a 218 napadeného rozsudku správně objasnil, že z hlediska skutkové podstaty porušení pečeti je nerozhodné, zda někdo skutečně do zapečetěné místnosti vnikl, či nikoli. Cílem čl. 20 odst. 2 písm. d) a čl. 23 odst. 1 písm. e) nařízení č. 1/2003 je totiž chránit kontroly před hrozbou, jež vyplývá již z pouhého porušení pečeti, které dává za vznik pochybnostem o neporušenosti důkazů uložených v zapečetěné místnosti.
- 129 Tribunál se tedy nedopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 294 napadeného rozsudku konstatoval, že protiprávní jednání spočívající v porušení pečeti je již svou povahou zvlášť závažné, a proto je třeba odmítnout argumenty společnosti E.ON Energie, že pokud údajně k otevření dveří místnosti G.505 v noci z 29. na 30. května 2006 nedošlo, musel by se v důsledku toho tento závěr změnit.
- 130 Pokud jde o druhý z těchto důvodů týkající se velikosti společnosti E.ON Energie, je nutno poznamenat, že v bodě 296 napadeného rozsudku Tribunál při posuzování přiměřenosti pokuty vzhledem k velikosti uvedené společnosti poukázal na skutečnost, že pokuta ve výši 38 milionů eur, která byla tomuto podniku uložena, představuje 0,14 % jeho ročního obratu. V tomto ohledu stačí poznamenat, že tento procentní podíl, který již byl uveden v bodě 113 odůvodnění sporného rozhodnutí, nebyl společností E.ON Energie zpochybněn ani před Tribunálem ani před Soudním dvorem, a že se tedy v řízení o posuzovaném kasačním opravném prostředku jedná o nespornou skutečnost.
- 131 Za těchto podmínek je třeba konstatovat, že společnost E.ON Energie nepředložila žádný argument, kterým by bylo možné prokázat, že potvrdil-li Tribunál stanovení pokuty v takovéto výši, pak bylo toto potvrzení nepřiměřené vzhledem k velikosti podniku jako takového.
- 132 Stejně tak u třetího důvodu, který se týká nutnosti zajistit pokutě dostatečný odrazující účinek, je třeba připomenout, že podle čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 může Komise v případě konstatování protiprávního jednání porušujícího hmotněprávní pravidla obsažená v člancích 81 ES a 82 ES uložit pokutu do výše 10 % celkového obratu dosaženého dotyčným podnikem za předchozí hospodářský rok. Podnik, který by bránil kontrolní činnosti Komise porušením pečeti, které Komise umístila za tím účelem, aby byly dokumenty po dobu nezbytnou k provádění kontroly zachovány neporušené, by tedy mohl odstraněním důkazů shromážděných Komisí takové sankci uniknout, a musí být tedy od takového jednání odrazen prostřednictvím výše pokuty stanovené na základě čl. 23 odst. 1 nařízení č. 1/2003. Jakmile bylo zjištěno porušení pečeti, nelze přitom vyloučit, že k takovému jednání došlo.
- 133 Vzhledem k pokutě, která může být společnosti E.ON Energie uložena na základě čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 v případě, že by se vyšetřované praktiky prokázaly, tedy pokuta ve výši 38 milionů eur, která byla stanovena ve sporném rozhodnutí a potvrzena Tribunálem v napadeném rozsudku a která představuje 0,14 % jejího ročního obratu, nemůže být považována za nadměrnou se zřetelem k nutnosti zajistit jí odrazující účinek. Pro úplnost je třeba dodat, že pakliže Tribunál v bodě 294 napadeného rozsudku uvedl ony tři důvody, které jsou zmíněny výše v bodě 127 rozsudku v projednávané věci, odůvodnil tak právně dostačujícím způsobem své rozhodnutí o přiměřenosti uložené sankce, jež bylo přijato při výkonu jeho pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci.

- 134 S ohledem na výše uvedené je třeba odmítnout všechny argumenty společnosti E.ON Energie týkající se údajného porušení zásady proporcionality při posuzování závažnosti protiprávního jednání a výše pokuty.
- 135 Pokud jde o argumenty společnosti E.ON Energie týkající se provádění důkazů, a to v rozsahu, v němž společnost E.ON Energie v tomto kontextu tvrdí, že měl Tribunál nařídit provedení důkazu k prokázání, zda a případně jak byly dveře místnosti G.505 v noci z 29. na 30. května 2006 otevřeny, je třeba připomenout, že v souladu s judikaturou citovanou v bodě 115 tohoto rozsudku je Tribunál jediný oprávněný posoudit, zda je případně nezbytné doplnit informace, které má k dispozici o věcech, které mu jsou předloženy. V rámci šestého důvodu kasačního opravného prostředku tedy nelze Tribunálu vytýkat, že zejména v bodech 84 až 86 napadeného rozsudku rozhodl, že tyto informace nedoplní, mimo jiné že nevyslechne držitele klíčů jako svědky, a to tím spíše, že tyto osoby již ve fázi správního řízení učinily čestná prohlášení.
- 136 Ohledně tvrzení společnosti E.ON Energie založeného na tom, že Komise sama způsobila nejasnou situaci, která mohla být matoucí a kterou již později nelze vyjasnit, je nutno poznamenat, že výše uvedený rozsudek Suiker Unie a další v. Komise, na který v této souvislosti odkazuje, nelze v projednávané věci použít. Soudní dvůr již totiž zamítl veškeré důvody kasačního opravného prostředku, jimiž byly zpochybněny meritorní závěry Tribunálu, zejména závěr učiněný v bodech 63 a 199 až 203 napadeného rozsudku a připomenutý v kontextu stanovení pokuty v bodě 290 téhož rozsudku, a sice že funkčnost sporné pečeti nebyla uplynutím doby její trvanlivosti ovlivněna. Společnost E.ON Energie by tak neměla důvod bránit použití sporné pečeti, i kdyby si uplynutí uvedené doby trvanlivosti byla vědoma, a nedostatek souvisejících informací v okamžiku, kdy byla tato pečeť umístěna, tedy nelze považovat za polehčující okolnost.
- 137 V ostatním stačí konstatovat, že se společnost E.ON Energie svými argumenty předloženými v rámci šestého důvodu kasačního opravného prostředku snaží dosáhnout nového posouzení skutkového stavu nebo vhodnosti výše pokuty. V souladu s judikaturou připomenutou v bodech 64 a 125 tohoto rozsudku musejí být takové argumenty odmítnuty jako nepřipustné.
- 138 Z výše uvedeného vyplývá, že šestý důvod kasačního opravného prostředku, a tudíž i celý kasační opravný prostředek musejí být zamítnuty.

K nákladům řízení

- 139 Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu, který se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě článku 118 jednacího řádu, se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a společnost E.ON Energie neměla ve věci úspěch, je důvodné uložit posledně uvedené náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

1) Kasační opravný prostředek se zamítá.

2) Společnosti E.ON Energie AG se ukládá náhrada nákladů řízení.

Podpisy.